

দুর্যোগৰ সারধানতা বিষয়ক হাতপুঁথি

দুর্যোগৰ সময়ত
তথা দুর্যোগৰ
পূৰ্বৰত্তী আৰু
পশ্চাদ্ কালত
ল'বলগীয়া
সারধানতা বিষয়ক
সম্পূৰ্ণ দিগ্দৰ্শক
হাতপুঁথি

অসম ৰাজ্যিক দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্রাধিকৰণ
অসম চৰকাৰ

দুর্যোগৰ সারধানতা বিষয়ক হাতপুঁথি

সূচিপত্রঃ

দুর্যোগৰ পূর্বপ্রস্তুতি

ভূমিকম্প

বানপানী

ধূমহা

বজ্জপাত আৰু বিজুলী চেৰেকনি

অগ্নিকাণ্ড

ভূমিকম্প, বানপানী, ধূমুহা অথবা জুইৰ পৰা নিজকে কেনেকৈ সুৰক্ষিত কৰিব লাগে, সেইবিষয়ে আপুনি বাকু জানেনে ? আপুনি নিশ্চয় বহু বছৰৰপৰা দুর্যোগৰ সময়ত ল'বলগীয়া সাবধানতা বিষয়ক কেতোৰ পৰম্পৰাৰ বিৰোধী সূচনা বা মন্তব্য শুনি আহিছে। এই হাতপুথিখনে দুর্যোগৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ আপোনাক প্ৰস্তুত কৰিব। জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিত আপোনাৰ কৰণীয় বিষয়ত তথা দুর্যোগৰ পিছত পুণৰ দুর্যোগৰ পূৰ্বৱৰ্তী অৱস্থালৈ ঘূৰি অহাত এই হাতপুথিখনে আপোনাক সহায় কৰিব।

পৃথিবীৰ বিভিন্ন দেশৰ চৰকাৰে অধুনাকালত দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা বিষয়টোক গুৰুত্বসহকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে আৰু দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা সম্পর্কে জনসাধাৰণৰ মাজত সচেতনতা বৃদ্ধিৰ বাবে নানান কাৰ্য্যপদ্ধা গ্ৰহণ কৰিছে। দুর্যোগৰ ঝণাভুক প্ৰভাৱ হ্ৰাস কৰি বিকাশৰ গতি খৰতকীয়া কৰিবলৈ ভাৰত চৰকাৰে ২০০৫ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা আইন প্ৰৱন্ত কৰে।

এই আইনৰ ৰাষ্ট্ৰীয়, ৰাজ্যিক, জিলা তথা স্থানীয় পৰ্যায়ত দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্ৰধিকৰণসমূহ গঠন কৰা হয়।

অসম ৰাজ্যিক দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্ৰাধিকৰণ ২০১০ চনৰপৰা পূৰ্ণসৰলীপত কাৰ্য্যকৰী হৈ আছে।

এই প্ৰাধিকৰণে জন্মলগ্নৰেপৰা ভূমিকম্প, বানপানী, ভূমিশ্বলন, ধূমুহা, বজ্পাত, গৰাখথনীয়া আদিকে ধৰি নানান দুর্যোগৰ মোকাবিলা কৰিব পৰাকৈ অসমবাসীক প্ৰস্তুত কৰিবলৈ নানাধৰণৰ প্ৰশিক্ষণ, কৰ্মশালা, জন সচেতনতা বৃদ্ধি অভিযান, সকলো জৰুৰীকালীন ফোন নং (emergency helpline number) ৰ একত্ৰীকৰণ, ৰাজ্যখনৰ প্ৰত্যেক জিলাতে বছৰটোৰ প্ৰতিদিনেই দিনে-নিশাই কাৰ্য্যকৰী হৈ থকা দুর্যোগ নিয়ন্ত্ৰণ কক্ষ স্থাপন, আই. আই. টি আদি বিশিষ্ট প্ৰতিষ্ঠানৰ সহযোগত বিভিন্ন দুর্যোগৰ গৱেষণামূলক অধ্যয়ন তথা মোকাবিলাৰ উপায় উন্নৰণ আদি বহুমুখী কাৰ্য্যত নিয়োজিত হৈ আহিছে।

অসম ৰাজ্যিক দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্ৰাধিকৰণৰ উদ্যোগত এই হাতপুথিখনত দুর্যোগৰ সময়ত, আগতে অথবা পিছত কৰিবলগীয়া বা নকৰিবলগীয়া কাৰ্য্যসমূহ ৰাইজৰ জ্ঞাতাৰ্থে ঠিতাতে পোৱাকৈ সংক্ষিপ্ত ৰূপত লিপিবদ্ধ কৰা হৈছে।

দুর্যোগৰ পূর্ব-প্রস্তুতি

অসম দেশখন বানপানী, ভূমিকম্পকে
আদি কৰি একাধিক দুর্যোগপ্রৱণ বাজ্য।
কেনোধৰণৰ আগজাননী নিদিয়াকৈয়ে
এনে দুর্যোগে অভাৱনীয় ধংসলীলাৰ সৃষ্টি
কৰিব পাৰে। সেয়েহে, যিকোনো
দুর্যোগৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ
জনসাধাৰণ সদায় সাজু থাকিব লাগে।
দুর্যোগৰ পূর্ব-প্রস্তুতিমূলক কাৰ্য্যালীসমূহ
তলত উল্লেখ কৰা হ'লঃ-

▷ দুর্যোগ পৰিকল্পনা :-

যিকোনো দুর্যোগৰবাবে এখন
পূর্ব - প্রস্তুতিমূলক পৰিকল্পনা প্রস্তুত
কৰক। এই হাতপুঁথিৰ প্রত্যেক
অনুচ্ছেদতে আপুনি দুর্যোগৰ
পূর্ব - প্রস্তুতিমূলক পৰিকল্পনাৰ উল্লেখ
পাৰ। সেয়েহে, পোণপ্রথমে এই বিষয়ৰ
সৈতে পৰিচিত হোৱা যাওঁক, যাতে
কোনো অভাৱনীয় দুর্যোগৰ পৰিস্থিতিত
এই পৰিকল্পনা অনুযায়ী কাৰ্য্যপন্থা গ্ৰহণ
কৰিবলৈ আপুনি সাজু থাকিব পাৰে। এই
পৰিকল্পনাৰ অনুপস্থিতিত হয়তো
আপোনাৰ পৰিয়াল অথবা সহকৰ্মীজনে

দুর্যোগৰ সময়ত এক পূৰ্ব-পৰিকল্পিত
স্থানত উপস্থিত হ'ব নোৱাৰিব বা
সুৰক্ষিত স্থানত উপস্থিত হ'লেও একেটা
পৰিয়ালৰ বিভিন্নজনে হয়তো
ইজনে-সিজনক বিচাৰি উলিয়াব
নোৱাৰিব। আপোনাৰ বাসস্থান,
কাৰ্য্যালয়, শিক্ষানুষ্ঠান আদিৰ
পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিৰ বিতং তথ্য তথা
মানচিত্ৰ এনে পৰিকল্পনাত সন্মিলিত
কৰক। আপোনাৰ পৰিয়াল, কাৰ্য্যালয়
বা শিক্ষানুষ্ঠানত কিমান ব্যক্তি আছে,
তাৰে মাজত শিশু, মহিলা বা বিকলাঙ
ব্যক্তি কোনোবা আছে নেকি, বাহিৰলৈ
ওলাৰ পৰা দুৱাৰ-খিৰিকি কিমান আৰু
কোন কোন ঠাইত আছে, নিৰ্দিষ্ট কোন
কোন পথ বিপদকালীন পৰিস্থিতিত
ব্যৱহাৰ কৰিবপৰা যাৰ, প্ৰাথমিক
চিকিৎসাৰ সাঁ-সজুলি থকা বাকচ, জুই
নুমুৱা যন্ত্ৰ আদি সকলোৱে থিতাতে
হাততে পোৱাকৈ ক'ত ৰাখিব, ঘৰৰ
বাহিৰৰ কোনো সুৰক্ষিত স্থানত সকলো
সদস্য মিলিত হ'ব - এনেধৰণৰ সকলো
দিশ সাঞ্চৰি প্ৰতিজন সদস্যই আলোচনাৰ

জৰিয়তে চালি-জাৰি চাই সকলোৱে
গ্ৰহণীয় এখন দুর্যোগ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত
কৰিব।

✓ দুর্যোগৰ পৰিস্থিতিত অপৰিহাৰ্য বয়-বস্তু
যেনে, অতিশয় প্ৰয়োজনীয় ঔষধ, সহজে

জবেয়া নোহোৱা খাদ্য, টচলাইট আদিৰে
এটি সৰু 'Disaster Kit' তৈয়াৰ কৰক
আৰু এই কিট সহজে হাতে পোৱা ঠাইত
ৰাখক।

Disaster Kit ৰ অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰীৰ সাংকেতিক তালিকা:-

- * তিনিদিন জোৰাবেকে প্ৰতিজন
ব্যক্তিৰ বাবে প্ৰতিদিনে ৪
লিটাৰকে) খোৱা পানী আৰু
সহজে বেয়া নোহোৱা খাদ্য-সামগ্ৰী,

- * অতিৰিক্ত গাড়ীৰ চাবি, ক্ৰেডিট
কাৰ্ড, টকা-পইচা, ট্ৰেলোৰ্ছ চেক
আদি (প্ৰয়োজন অনুসৰি),

- * পিছা কাপোৰ এসাজ আৰু
প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ বাবে এযোৰকৈ
জোতা / চেন্দেল, এখনকৈ কম্বল,

- * অনাময় সামগ্ৰী (*sanitation supplies*),

- * প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ সা-সঁজুলি,
ঔষধ-পাতি,

- * শিশু, মহিলা, বয়োজ্যেষ্ঠ বা
বিকলাঙ্গ ব্যক্তিৰ প্ৰয়োজনীয়
বিশেষ সামগ্ৰী,

- * জৰুৰীকালীন সা-সৰঞ্জাম যেনে,
বেডিআ', টচলাইট, বেটাৰী আদি,

- * অতিৰিক্ত এযোৰ চশমা,

- * পৰিয়ালৰ অত্যাৱশ্যকীয় নথি-পত্ৰ
আদিৰ পানীত তিতিব নোৱাৰাকৈ
বাঞ্ছি লোৱা টোপোলা।

Disaster Kit কি কি বস্তু বাখিব তাৰ
বিতং বিৱৰণৰ বাবে আমেৰিকাৰ চান্
ফান্সিচকো মহানগৰীৰ ৱেব-চাইট
72hours.org চাওক। এই ৱেবচাইটত
দুর্যোগৰ মোকাবিলা কৰিবপৰাকৈ শিশু,
বিকলাংগ, বয়োজ্যষ্ট নাগৰিক,
পোহনীয়া **জীৱ-জন্ম**, পৰিয়াল
আদি বিভিন্ন গোটৰ বাবে পৃথক পৃথককৈ
সুৰক্ষা সম্বন্ধীয় বিতং ব্যৱস্থারলী সন্নিৰিষ্ট
কৰা হৈছে।

 **আপোনাৰ পৰিয়ালৰ বাবে অতিকৈ
প্ৰয়োজনীয়া** **কাগজ-নথি-পত্ৰৰোৰ
আগতীয়াকৈ এক সুৰক্ষিত স্থানত বাখক,**
যাতে **জৰুৰীকালীন অৱস্থাত
ততাতৈয়াকৈ সেইবোৰ হাতত লৈ ঘৰ
এৰি নিৰাপদ ঠাইলৈ যাব পাৰে।**
**তদুপৰি, আপোনাৰ বাসগৃহৰ বিভিন্ন
বয়-বস্তুৰ বা সা-সম্পত্তিৰ এক বিতং
তালিকা আগতীয়াকৈ প্ৰস্তুত কৰি উক্ত
নথি-পত্ৰৰ সৈতে নিৰাপদ স্থানত বাখক।**
**অত্যাৱশ্যকীয় নথি-পত্ৰৰ ডিজিটেল কপি
কৰি সেই কপি ফ্ৰেশ ড্ৰাইভ (flash**

drive) বা আপোনাৰ ই-মেইলৰ
(electronic mail) জৰিয়তে নিৰাপদে
বাখক। এটি সৰু চন্দুক (portable safe)
অথবা অগ্নি নিৰোধক বাকচো (fireproof
box) এই ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে।

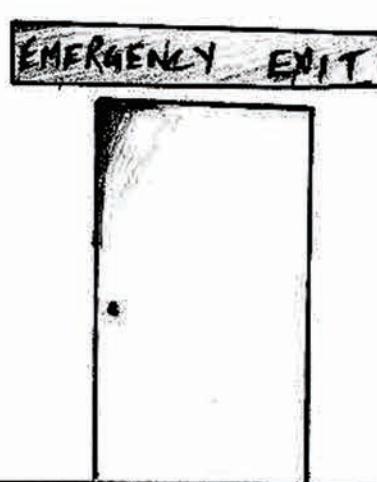
 **কেইদিনমানৰবাবে জোৰাকৈ আপোনাৰ
সুৰক্ষা সামগ্ৰী, খাদ্য আৰু অত্যাৱশ্যকীয়
ওষধ-পাতি সন্নিৰিষ্ট এখন জোলোঙ্গা বা
বেগ সাজু বাখক। খাদ্য, পানী, বেটাৰী,
ৰেডিআ', ওষধ-পাতিৰ লগতে
Emergency Helpline Number ১০৮
ডায়েল কৰিব পৰাকৈ এটা চাৰ্জ থকা
চেলফ'নো এই বেগটোত বাখিব পাৰে।**

72hours.org ৰ মতে দুৰ্যোগৰ সময়ত ৭২
ঘণ্টা পৰ্যন্ত কাৰো সহায় নোপোৱাকৈয়ো
নিজকে বা নিজৰ আপোনজনক বচাই
বাখিব পৰাকৈ এটা প্ৰত্যেকেই সাজু
থাকিব লাগে। তাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়
বিতং **নিৰ্দেশনারলী 72hours.org** ত
সন্নিৰিষ্ট কৰা হৈছে।

দুর্যোগের পরিস্থিতিতে আপুনি আর আপোনার পরিয়ালৰ ব্যক্তিসকলে কোন পথেৰে নিৰাপদে ঘৰৰ বাহিৰলৈ ওলাৰ (escape route), সেই পথৰ আগতীয়াকৈ পৰিকল্পনা কৰি নিয়মীয়াকৈ সেই পথেৰে ক্ষিপ্ততাৰে শৃঙ্খলাদ্বারাৰে প্ৰস্থান কৰাৰ অনুশীলন কৰিব লাগে। কোনো অভাৱনীয় দুর্যোগের পরিস্থিতিত এক পূৰ্বনির্ধাৰিত ঠাইত পৰিয়ালৰ লোকসকল মিলিত হোৱাৰো পৰিকল্পনা কৰিব লাগে। ডকাইতিয়েই হওঁক বা অগ্নি কাওই হওঁক, আপোনাৰ বাসগৃহত থকা প্ৰতিজন ব্যক্তিয়েই ঘৰৰপৰা নিৰাপদে বাহিৰ ওলোৱাৰ চমু পথৰ বিষয়ে জানিব লাগে।

যদি আপুনি ফ্লেট বা ওখ অট্টালিকাত থাকে, তেনেহ'লে Fire Exit বা জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিত ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা চিৰিব বিষয়ে আগতীয়াকৈ জানি থ'ব লাগে। অৱশ্যে, ভূমিকম্পৰ সময়ত ওখ বিল্ডিং বা অট্টালিকাৰ পৰা চিৰিবে নামি অহাতকৈ ঘৰৰ ভিতৰতে কোনো মজবুত টেবুল, বিচনা আদি আচবাৰৰ তলত Drop Cover Hold (বহি পৰক-আছাদিত হওঁক-ধৰি থাকক) কৌশলেৰে নিজকে সুৰক্ষা দিব লাগে।

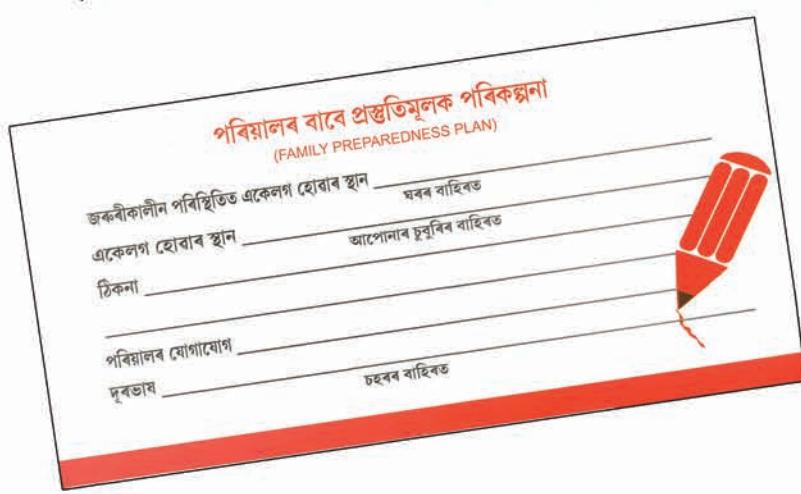

আপোনাৰ কাৰ্যালয়ৰ প্ৰতিজন কৰ্মচাৰীয়ে কাৰ্যালয়ৰ দুৰ্যোগ পৰিকল্পনা সম্পর্কে অৱগত আৰু সজাগ হ'ব লাগে। আপোনাৰ কাৰ্যালয়ৰ জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিত ব্যৱহাৰ্য প্ৰস্থান পথ (emergency evacuation routes) বোৰ সকলোৱে জানিব লাগে আৰু সেই পথেৰে প্ৰস্থান কৰি কাৰ্যালয় ভৱনৰ বাহিৰত মিলিত হ'ব পৰা এক নিৰাপদ ঠাই আগতীয়াকৈ বাচনি কৰি থ'ব লাগে। কাৰ্যালয়ৰ প্ৰতিজন কৰ্মচাৰীয়ে এই বিষয়ে অৱগত তথা সজাগ হোৱাটো অতিশয় প্ৰয়োজনীয়। জৰুৰীকালীন প্ৰস্থান পথেৰে ক্ষিপ্রতাৰে শৃঙ্খলাবদ্ধভাৱে বাহিৰৰ পূৰ্বনিৰ্ধাৰিত ঠাইলৈ যোৱাৰ অনুশীলন (Mock Drill) কাৰ্যালয়সমূহত নিয়মীয়াকৈ হ'ব লাগে।

প্ৰাথমিক চিকিৎসা কিটটো ঘৰত বা কাৰ্যালয়ত ক'ত থাকে, তাৰ উপকৰণসমূহ ব্যৱহাৰযোগ্য হৈ আছেনে নাই, সেই বিষয়ে পৰিয়ালৰ প্ৰতিজন ব্যক্তি বা কাৰ্যালয়ৰ প্ৰতিজন কৰ্মচাৰী সচেতন হ'ব লাগে।

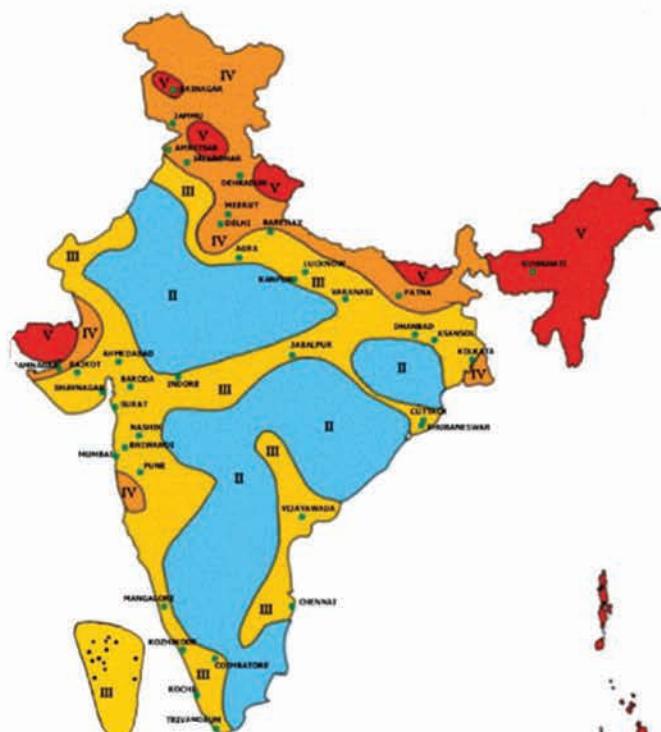
দুষ্টনা অথবা প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ সময়ত উপৰুক্ত পূৰ্ব-পৰিকল্পনাৰ অভাৱতে ধন-জন-জীৱনৰ অনেক ক্ষতি হয়। দুৰ্যোগৰ সময়ত কি কৰিব লাগে তথা কি কৰিব নালাগে, সেই বিষয়ে আগতীয়াকৈ জানি লৈ উপযুক্ত পৰিকল্পনাৰ জৰিয়তে উচিত কাৰ্যাপত্তা গ্ৰহণ কৰিলে প্ৰত্যেকেই যথেষ্ট পৰিমাণে নিজকে তথা নিজৰ আপোনজনক দুৰ্যোগৰ ঝনাঅক প্ৰভাৱৰপৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰিব।

ଭୂମିକମ୍ପ

আপোনালোক সকলোৱে জানে যে,
চেইচমিক জোন ৫ (Seismic Zone V) ৰ
অন্তর্গত হোৱাৰ ফলত অসম দেশখন
অতিশয় ভূমিকম্পপ্ৰৱণ । Global
Seismic Hazard Assessment Program
আৰু United States Geological Survey ৰ
ৱেব-চাইটৰ জৰিয়তে আপুনি আপোনাৰ
এলেকাত হোৱা ভূমিকম্পৰ বিষয়ে
জানিব পাৰে। USGS ৱেবচাইটত
পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ঠাইত হৈ থকা বিভিন্ন
চেইচমিক কাৰ্য্যৰ এক 'Live' মেপো
আপুনি চাব পাৰে ।

পৃথিবীৰ কোন স্থানত ভূকম্পন অনুভূত
হোৱাৰ সংস্কাৰনা আছে, সেই কথা
জানিব পৰা যায় যদিও সেই ভূমিকম্প
কোন সময়ত হ'ব বা কিমান প্ৰারল্যৰ
হ'ব, সেই বিষয়ে নিৰ্দিষ্টকৈ ক'ব পৰা
নাযায়। সেয়েহে, ভূমিকম্পৰ পূৰ্ব-প্ৰস্তুতি
অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। ভূমিকম্পৰ
সময়ত কি কৰিব লাগে আৰু কি
কৰাৰপৰা বিৰত থাকিব লাগে, সেই
কথা জনাৰ ফলত আপুনি ভূমিকম্পৰ
সময়ত নিজকে তথা আপোনজনৰ
জীৱন ৰক্ষা কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

Source: www.nidm.gov.in

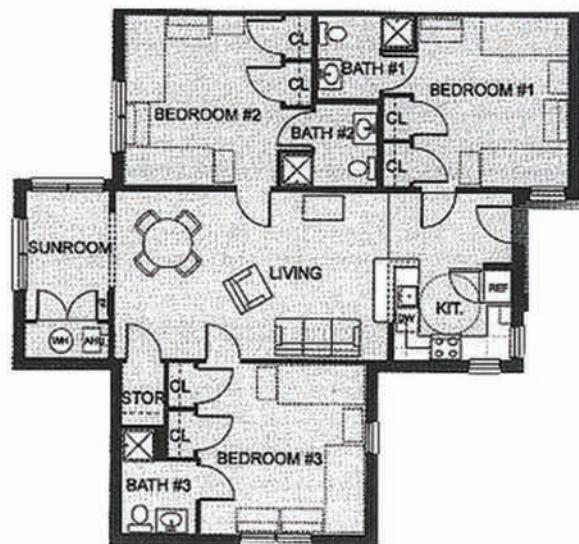
▷ ভূমিকম্পৰ আগতে :

ভূমিকম্প সম্পর্কীয় প্ৰচলিত ভ্ৰান্ত ধাৰণাসমূহৰপৰা নিজকে মুক্ত কৰক আৰু ভূমিকম্পৰ সময়ত কি কৰিব লাগে, সেই বিষয়ে অৱগত হওঁক। ভূমিকম্প প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰিব। সেয়েহে, ডাঙৰ আৰু সৰু ভূমিকম্পৰ পাৰ্থক্য বুজি লৈ ভূমিকম্পৰ খণ্ডাত্মক ফলাফলৰপৰা সুৰক্ষিত হ'বলৈ কাৰ্য্যপন্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এইক্ষেত্ৰত ল'বলগীয়া কেতবোৰ সারধানতা হ'ল :-

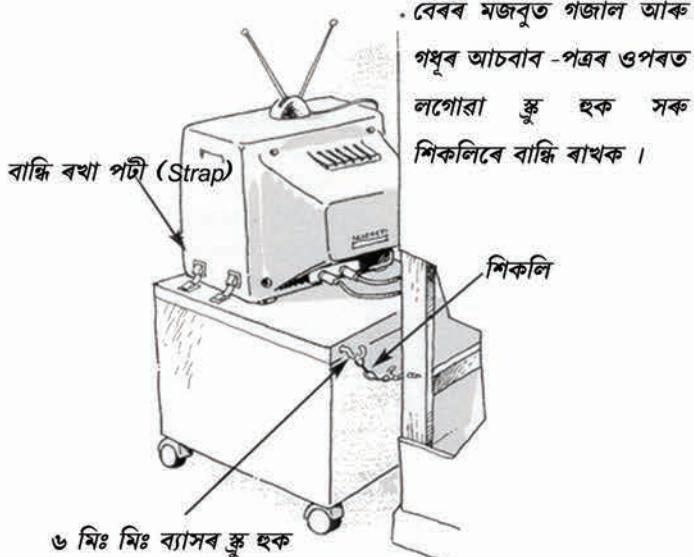

সুনিশ্চিত কৰক যে, আপোনাৰ এখন দুৰ্যোগ পৰিকল্পনা আছে :
আন সকলোৰোৰ দুৰ্যোগৰ লগতে ভূমিকম্পৰবাবেও এখন দুৰ্যোগ পৰিকল্পনা থকাটো নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়। ভূমিকম্প হঠাতে কোনো আগজাননী নিদিয়াকৈয়ে হয় আৰু কেতিয়াবা ভূমিকম্পৰ ফলস্বৰূপে অগ্ৰিকাণ্ড, চুনামী আদিও হোৱা দেখা যায়।

সেয়েহে, নিজৰ বাসস্থান, পৰিয়াল, কাৰ্য্যালয়, শিক্ষানুষ্ঠান আদিবাবে এখন সামগ্ৰিক দুৰ্যোগ পৰিকল্পনা আগতীয়াকৈ প্ৰস্তুত কৰি সেই পৰিকল্পনা অনুযায়ী কৰণীয়সমূহ অনুশীলন কৰিব লাগে যাতে দুৰ্যোগৰ সময়ত সহজাত প্ৰত্যন্তিৰ দৰে সারধানতাসমূহ আউল নলগাকৈ অবলম্বন কৰি নিজকে সুৰক্ষা প্ৰদান কৰিব পাৰে।

✓ আপোনাৰ ঘৰখন ভূমিকম্পৰপৰা সুৰক্ষিত হয়নে নহয় পৰীক্ষা কৰক।
 আপোনাৰ ঘৰখনৰ বয়-বস্তুৰোৰ নিৰীক্ষণ কৰক। কোনো আচবাব নতুবা বয়-বস্তু সহজে বাগৰি পৰি ক্ষতি কৰিবপৰা বিপদ-সংকুল অৱস্থাত আছে নেকি? আলমাৰী, শ্বেলফ আদি ঘৰৰ বেৰৰ সৈতে ভালদৰে গঁজাল মাৰি বান্ধি ৰাখক। কাঁচ আদি ভাঙিবপৰা বয়-বস্তু তথা বিষযুক্ত বাসায়নিক পদাৰ্থ আদি তলা মাৰি ৰাখক। আলমাৰী আদিৰ তলৰ খলপাবোৰত গধুৰ বয়-বস্তু তথা ওপৰৰ খলপাবোৰত ত্ৰমান্বয়ে কম ওজনৰ বয়-বস্তু ৰাখক।

গধুৰ আচবাব-পত্ৰ বেৰৰ সৈতে বান্ধি ৰাখক আৰু ৰ'লাৰ বা চকা থকা চকী, চ'ফা, মেজ, বাকচ আদিৰ ৰ'লাৰ বিকল কৰি ৰাখক। অভিজ্ঞ অভিযন্তাৰ দ্বাৰা আপোনাৰ ঘৰটোৰ structural অৰ্থাৎ সঠিক নিৰ্মাণ সম্পৰ্কীয় নৈমিত্তিক পৰীক্ষা কৰাওঁক আৰু বেৰ, আধাৰ (foundation) আদিৰ মেৰামতি কৰাই ঘৰটো যথাসন্তুষ্টি ভূমিকম্প প্ৰতিৰোধী কৰি তোলক।

BUILDING BYE LAWS

✓ আপোনাৰ পৰিয়াল তথা সহকৰ্মীৰ সৈতে Mock Drill অৰ্থাৎ দুর্যোগৰ মোকাবিলাৰ অনুশীলন কৰক।

আপোনাৰ ঘৰৰ বিজুলী, পানী আদিৰ মুখ্য সংযোগবোৰ কোন ঠাইত আছে জানি লওঁক। আপোনাৰ বিচনাৰপৰা ঘৰৰ বাহিৰ পূৰ্ব পৰিকল্পিত এক নিৰাপদ ঠাইলৈ যাবলৈ কিমান সময় লাগে তাক নিৰূপণ কৰক।

বিজুলী, পানী আদিৰ মুখ্য সংযোগ বন্ধ কৰি, আগতীয়াকৈ সাজু কৰি থোৱা

Disaster Kit থকা বেগ বা মোনা, অত্যাৱশ্যকীয় নথি-পত্ৰ হাতত লৈ তথা পৰিয়ালৰ আন সদস্যকো নিজৰ লগতে লৈ নিৰাপদ ঠাইলৈ ওলাই যাবলৈ কিমান সময় লাগে তাকো নিৰ্ধাৰণ কৰক।

অতিশয় জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিত হয়তো উপৰুক্ত কৰ্মৰবাবে সময় নাথাকিব, তথাপিও এনে অনুশীলনে আপোনাক আত্মবিশ্বাসেৰে পৰিস্থিতিৰ মোকাবিলা কৰাত সহায় কৰিব।

✓ **ভূমিকম্প সম্পর্কীয় প্ৰচলিত ভাস্ত ধাৰণাসমূহৰপৰা নিজকে মুক্ত কৰক :**

ভূমিকম্প সম্পর্কে নানান ভুল ধাৰণা প্ৰচলিত হৈ আহিছে আৰু এনে ভাস্ত ধাৰণাই জৰুৰীকালীন অৱস্থাত উপযুক্ত সারধানতা অৱলম্বনৰ বাধাৰৰূপ হৈ পৰে। উদাহৰণস্বৰূপে, আপুনি হয়তো শুনিছে যে, খহিপৰা বেৰাৰ হেঁচাৰপৰা নিজকে বচাবলৈ ভূমিকম্পৰ সময়ত

দুৰাবৰ্দলিত থিয় হ'ব লাগে। পিছে, ই এক ভাস্ত ধাৰণা।

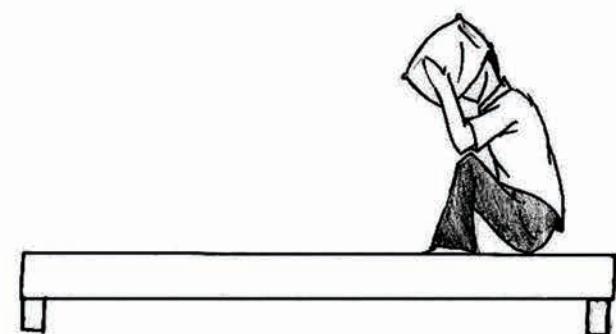
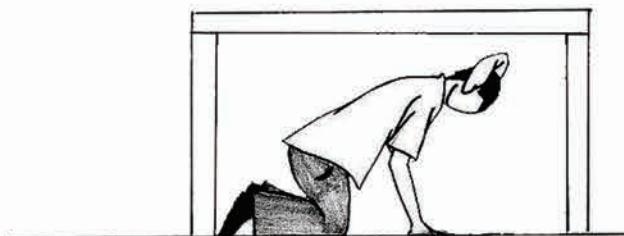
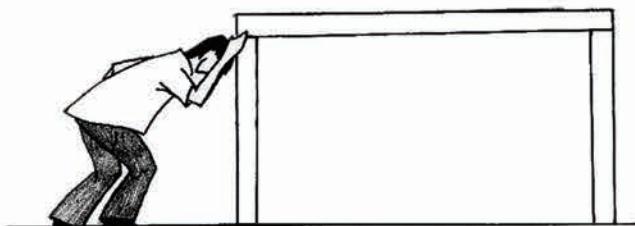
প্ৰায়বোৰ ঘৰৰেই দুৰাবৰ ফ্ৰেম বা চৌকাঠবোৰ লেছকা আৰু সেয়েহে ভূমিকম্পৰ জোকাৰনিত এইবোৰ খহি পৰাৰ সন্তাৱনাই বেছি। যদিহে আপুনি নিশ্চিতৰপে জানে যে, আপোনাৰ ঘৰৰ চৌকাঠবোৰ অতি মজবুত, তেনেহ'লেহে ভূমিকম্পৰ সময়ত দুৰাবৰ্দলিত থিয় হোৱাটো উচিত। ভূমিকম্প সম্পৰ্কীয় আন কেতবোৰ ভুল ধাৰণা হ'ল - 'ভূমিকম্প কেৱল বাতিপুৱাহে হয়,' 'গৰম আৰু শুকান বতৰতহে ভূমিকম্প হয়,' ইত্যাদি। কোনো ফাৰ্ণিচাৰ বা আচৰাবৰ তলত আশ্রয় নলৈ তাৰ কাষতহে আশ্রয় ল'ব লাগে বুলি প্ৰচলিত ধাৰণাও ভুল।

তদুপৰি, এই বুলিও ভাৰিব নালাগে যে, সঘনাই ভূমিকম্প হৈ থকা কোনো নিৰ্দিষ্ট ঠাইতহে ভূমিকম্প আহিব পাৰে আৰু বাকী ঠাইবোৰ নিৰাপদ।

ভূমিকম্পের সময়ত :

কোনো মজবুত মেজ, বিচনাবদৰে
আচবাবৰ তলত আশ্রয় লওঁক, নহ'লে
বাহিৰে মুকলি ঠাইলৈ ওলাওঁক ।
ভূমিকম্পের সময়ত সাধাৰণতে বয়-বস্তু
খহিপৰা অথবা ইত্তত বিক্ষিপ্ত
ভগ্নাংশৰপৰা মানুহ বা জীৱ-জন্তু আহত
বা নিহত হয় । ঘৰ দুৱাৰ ভাঙি পৰিও
নানাধৰণৰ গুৰুতৰ ক্ষয়-ক্ষতিৰ সৃষ্টি
কৰিব পাৰে । ভূমিকম্পের সময়ত
আপোনাৰ সৰ্বপ্রথম কৰ্তব্য হৈছে
নিজকে যথাসন্তোষ সুৰক্ষা প্ৰদান কৰা ।
ইয়াৰবাবে উপায়বোৰ হৈছে -

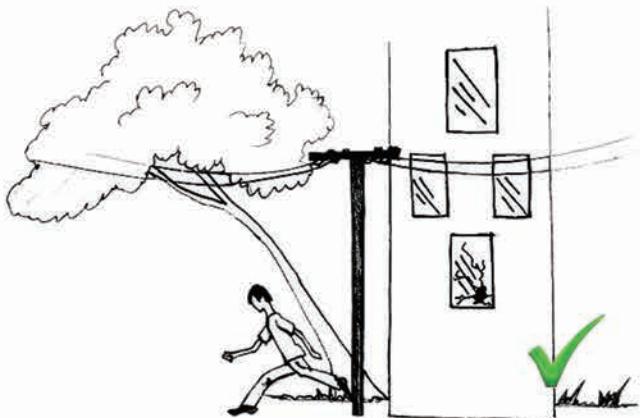
নিজকে আচ্ছাদিত কৰক অৰ্থাৎ কোনো
মজবুত মেজ, বিচনাবদৰে আচবাবৰ
তলত আশ্রয় লওঁক :

ভূমিকম্পের সময়ত বহি পৰক আৰু
কোনো মজবুত মেজ, বিচনাবদৰে
আচবাবৰ তলত সোমাই তাৰ খুঁটাত ধৰি
লওঁক ।

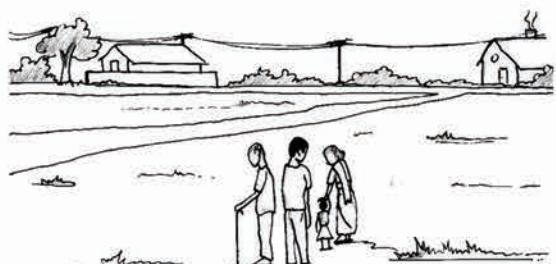
যদিহে, আপুনি বিছনাত শুই আছে আৰু
নামিবপৰা অৱস্থাত নাই, তেনেহ'লে
নিজকে প্ৰধানকৈ নিজৰ মূৰটো, গাৰু বা
অন্য তেনে বস্তুৰে আচ্ছাদিত কৰক আৰু
বিচনাৰ খুঁটাত বা কোনো এক মজবুত
অংশত ধৰি থাকক।

✓ যদি আপুনি ঘৰৰ ভিতৰত আছে, য'তেই
আছে ত'তেই সুৰক্ষিত ঠাইত আশ্রয়
লওঁক। যদি ভূমিকম্পৰ সময়ত আপুনি
ঘৰৰ ভিতৰত আছে, তেনেহ'লে খিৰিকি,
ওলোমাই থোৱা বিজুলী-বাতি, সজোৱা
অন্যান্য বস্তু, কিতাপ-পত্ৰ বা সজোৱা
বস্তু ৰখা খলপা আদিৰপৰা আঁতৰি
থাকক। যদি আপুনি বিছনাত আছে,
তাতেই থাকক আৰু আগতে কৈ অহা
ধৰণে নিজকে সুৰক্ষিত কৰক। যদি
আপুনি মেজৰ ওচৰত আছে, তেনেহ'লে
তাৰ তলত সোমাই বহি পৰক। আপুনি
বৰ্তমানে থকা ঠাইকণ অসুৰক্ষিত বুলি
অনুভৱ হ'লেহে সেই ঠাইৰপৰা বেলেগ
কোঠালৈ বা বাহিৰলৈ ওলাবলৈ চেষ্টা
কৰিব, অন্যথা, য'তে আছে ত'তেই
সুৰক্ষিত ঠাইত আশ্রয় লওঁক।'

✓ যদি আপুনি ঘৰৰ বাহিৰত আছে, খাই

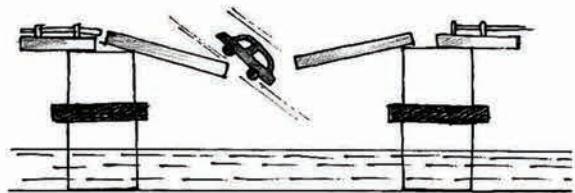

পৰিবপৰা ওখ বস্তুৰ পৰা দূৰত
থাকক : ওখ ভৱন, গছ, বৈদ্যুতিক খুঁটা,
পথ বন্তি, নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত ব্যৱহৃত
সা-সৰঞ্জাম আদিকে ধৰি ঘৰৰ বাহিৰত
থকা যিকোনো দুৰ্বল বা ওখ বস্তুৰপৰা
আঁতৰি থাকক যাতে এইবোৰ ভাগি পৰি
বা বাগৰি আছি আপোনাৰ ক্ষতি কৰিব
নোৱাৰে। কোনো মুকলি ঠাই যেনে,
ৰাজহৰা উদ্যান, সমৃহীয়া গাড়ী ৰখা
বহল ঠাই আদিত আশ্রয় লওঁক। মুকলি
ঠাইত বহি পৰক আৰু ভূমিকম্পৰ
জোকাৰণি শেষ নোহোৱালৈকে
তেনেদেৰেই নিজকে সুৰক্ষিত ৰাখক।

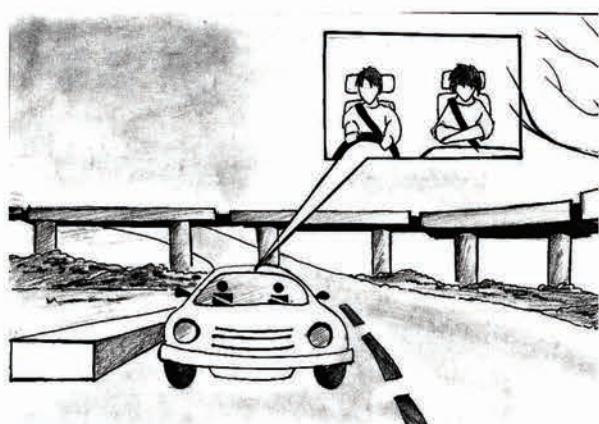
✓ যদি আপুনি চলন্ত গাড়ীত আছে, তৎক্ষণাত ভাঙ্গি পরিব পৰা ওখ বস্তুৰ পৰা দূৰেত পথৰ দাঁতিলৈ গৈ গাড়ী ৰখাওঁক : ভূমিকম্পৰ সময়ত আপুনি চলন্ত গাড়ীত থাকিলে, গাড়ীখন ভাঙ্গি পৰিবপৰা ওখ বস্তুৰপৰা আঁতৰত পথৰ দাঁতিলৈ লৈ গৈ ৰখাওঁক তথা জোকাৰণি শাম নকটালৈকে গাড়ীতেই বহি থাকক । ভূমিকম্পৰ জোকাৰণি নাইকিয়া হোৱাৰ পিছত আগলৈ পথত কোনো দলং, গচ্ছ আদি ভাঙ্গি পৰি পথ বন্ধ হৈছে নেকি, সেই বিষয়ে জানি লৈহে আগবাঢ়িব ।

আগতেই কোৱা হৈছে, ভূমিকম্পৰ সময়ত আপোনাৰ প্ৰাথমিক কৰ্তব্য হৈছে নিজকে সুৰক্ষা প্ৰদান কৰা ।

প্ৰথমে নিজৰ সুৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিলৈহে নিজৰ আপোনজনক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ আগবাঢ়িব । নভৰা-নিচিত্বাকৈ আনক সহায় কৰিবলৈ গ'লে দুৰ্যোগৰ পৰিস্থিতিত নিজৰ লগতে আনকো বিপদত পেলোৱাৰ আশংকা থাকে । জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিত যথাসন্তোষ একে ঠাইতে থাকি নিৰাপদ ঠাইত আশ্রয় ল'ব লাগে । দৌৰা-দৌৰি কৰি হৃলস্তুলীয়া পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিলে সহজে দুৰ্বিনামত পতিত হ'ব পাৰে ।

ভূমিকম্পক কেতিয়াও সহজভাৱে লৈ অৱহেলা কৰিব নালাগে, সজাগ হ'ব লাগে আৰু প্ৰস্তুত থাকিব লাগে ।

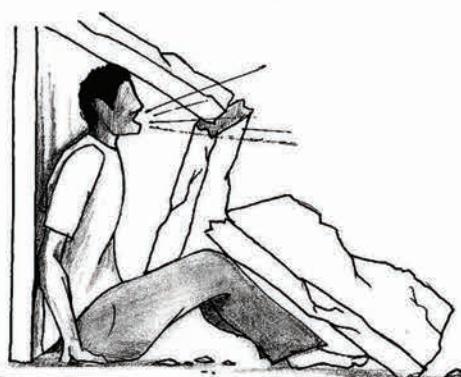

ভূমিকম্পৰ পিছত :

ক্ষতিগ্রস্ত ভৱন, গাড়ী আদিৰপৰা আঁতৰি থাকক আৰু মূল জোকাৰণি শেষ হোৱাৰ পিছতো আকৌ জোকাৰণি আহিব পাৰে, তাৰবাৰে সাজু থাকক। ভূমিকম্পৰ জোকাৰণি শেষ হোৱাৰ লগে লগেই নিজৰ আশ্রয়স্থলৰপৰা ওলাই নাহিব। কেতিয়াবা এবাৰ জোকাৰণি শেষ হোৱাৰ পিছতো aftershocks বা পুণৰ জোকাৰণি আহি ক্ষয়-ক্ষতি কৰে। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত ক্ষতিগ্রস্ত ভৱন, দলং, ভূৱা চিলং, ওলোমাই থোৱা বস্তু আদি জোকাৰণি বন্ধ হোৱাৰ ভালেমান সময়ৰ পিছতহে খহি পৰে। পৰিস্থিতিৰ উমান লৈ অত্যন্ত সারধানতাৰে নিজৰ দুর্যোগ পৰিকল্পনা (Disaster Plan) অনুসৰি কৰ্মপন্থা গ্ৰহণ কৰক। আপোনাৰ পৰিয়াল-পৰিজন বা সহকৰ্মীক ক্ষতিগ্রস্ত ভৱন বা অন্যান্য বিপদসঞ্চূল বস্তু যেনে ওলমিপৰা বৈদ্যুতিক তাৰ অথবা জুই লাগি থকা, গেছ বাহিৰ হৈ থকা, ভঙা কাঁচ পৰি থকা বা ওখোৰা-মোখোৰা ঠাইৰ পৰা আঁতৰত

কোনো মুকলি ঠাইত লগ ধৰক। মনত ৰাখিব, মূল জোকাৰণি শাম কটাৰ পিছতো আকৌ ভূমিকম্পৰ জোকাৰণি আহি প্ৰভৃত ক্ষতি সাধন কৰিব পাৰে। যদি আপুনি ভগ্নাবশেষৰ মাজত আটক হৈ আছে, তেনেহ'লে যথাসন্তোষ উচ্চস্বৰত সহায় বিচাৰক যাতে আপোনাৰ মাত শুনি উদ্বাৰকাৰীসকলে আপোনাক বিচাৰি উলিয়াব পাৰে। আটকাধীন অৱস্থাত কোনো পাইপত হাতেৰে শব্দ কৰি, সুঁহুৰি বজাই বা চিঞ্চিৰি আপোনাৰ প্ৰতি উদ্বাৰকাৰীৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰক। লক্ষ্য ৰাখিব যাতে, ধূলি বা ভগ্নাবশেষে আপোনাৰ শ্বাসকৰ্ত্তা নকৰে। মুখখন কাপোৰেৰে এনেকৈ ঢাকি লওঁক যাতে ধূলি আদি সহজে নাক-মুখৰ ভিতৰত সোমাৰ নোৱাৰে।

ভগ্নারশেষৰ মাজতে যদি বাহিৰলৈ
ওলাৰ পৰা কোনো সুৰক্ষা বা পথ
দেখিবলৈ পায়, তেনেহ'লে সতৰ্কতাৰে
ওচৰ-পাজৰৰ আন কোনো বস্তু লৰচৰ
নকৰাকৈ সেই পথেৰে ওলাই আহক ।
নিজৰ সুৰক্ষা নিশ্চিত কৰি আনক সহায়
কৰক, প্ৰয়োজন অনুসৰি প্ৰাথমিক
চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰক । অধিক
জাননীৰবাবে ৰেডিঅ'ৰ জৰুৰীকালীন
বাতৰিৰ সম্প্ৰচাৰ শুনক । সাগৰৰ
পাৰত থকাসকলে ভূমিকম্পৰ পিছত
হ'ব পৰা চুনামীৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি
আগতীয়াকৈ ওখ ঠাইত আশ্রয় গ্ৰহণ
কৰা উচিত ।

ভীতিগন্ত নহ'ব, ধৈৰ্য ধৰি প্ৰয়োজনীয়
ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰক

কম প্ৰাৱল্যৰ ভূমিকম্পৰ পিছতো
যথাযথ নীৰিক্ষণৰ পিছতহে নিজৰ
বাসগৃহলৈ প্ৰত্যাৱৰ্তন কৰিব লাগে যাতে
গেছৰ লাইন, বৈদ্যুতিক তাঁৰ, গছ বা
আন কোনো বস্তুৱে পুনৰ বিপদৰ সৃষ্টি
কৰিব নোৱাৰে । যদিহে ভূমিকম্পৰ
ফলত আপোনাৰ বাসগৃহৰ ক্ষতিসাধন
হৈছে, তেনেহ'লে অভিজ্ঞ ব্যক্তিৰ দ্বাৰা
যথোপযুক্ত মেৰামতি কৰাই লৈছে সেই
ঘৰত প্ৰৱেশ কৰা উচিত ।

বানপানী

বানপানী প্রতিবছৰে কোনো এক নির্দিষ্ট সময়ত বা কেতিয়াবা কোনো আগজাননী নোহোৱাকৈ হঠাতেও হ'ব পাৰে । আনবোৰ দুর্যোগতকৈ বানপানী তুলনামূলকভাৱে অধিক পূৰ্বানুমেয় । অৱশ্যে, কেতিয়াবা বৰষুণ নোহোৱাকৈয়ে ফ্ৰেশ ফ্লাড অৰ্থাৎ হঠাত বানপানী আহি ধন-জন-জীৱনৰ বিষ্টৰ ক্ষতিসাধন কৰে । উচিত পূৰ্বপ্ৰস্তুতিৰ জৰিয়তে বানপানীৰ মোকাবিলা কৰি ক্ষয়-ক্ষতিৰ পৰিমাণ হ্রাস কৰিব পাৰি ।

অসম ৰাজ্যিক দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্রাধিকৰণৰ জৰিয়তে অসম চৰকাৰে বানপানীৰ আগজাননী / সংকেত ধ্বনি দিয়াৰ এক অনন্য ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন কৰিছে। North Eastern Space Application Centre (NESAC) এ গৱেষণা কৰি বিকাশ কৰা এই বানপানীৰ আগজাননী বৰ্তমান অসমৰ ১৪ খন জিলাত জিলা / ৰাজহ চক্ৰ পৰ্যায়লৈকে প্ৰায় ৭-১৮ ঘণ্টা পৰ্যন্ত আগতীয়াকৈ দিব পৰা হৈছে ।

কেন্দ্ৰীয় জল আয়োগ (Central Water Commission), North Eastern Electric Power Corporation (NEEPCO), Assam

Water Resources Department (AWRD)

আৰু Indian Meterological Department

হৈছে এই প্ৰকল্পৰ অন্যতম সহযোগী ।

ৰাজ্যিক দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্রাধিকৰণে

এই প্ৰকল্পৰ জৰিয়তে অন্তিমলম্বে

অসমৰ প্ৰতিখন জিলাতে বানপানীৰ

early warning অৰ্থাৎ আগতীয়া

সংকেতবানী দিয়াৰ প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছে

যাতে আগতীয়াকৈ ৰাইজিস্কল সাজু হৈ

ক্ষয়-ক্ষতিৰ পৰিমাণ হ্রাস কৰিব পাৰে ।

এনে সংকেতবনি শুনাৰ লগে লগে

উচিত কাৰ্য্যপন্থা গ্ৰহণ কৰক । তদুপৰি,

অসম চৰকাৰৰ দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা

প্রাধিকৰণৰ উদ্যোগত বানপানী সম্পর্কে

যথেষ্ট সংখ্যক গৱেষণা, ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু

বৰাক উপত্যকাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন,

তথ্যসংগ্ৰহ, সুৰক্ষাৰ উপায় উন্নৰণ,

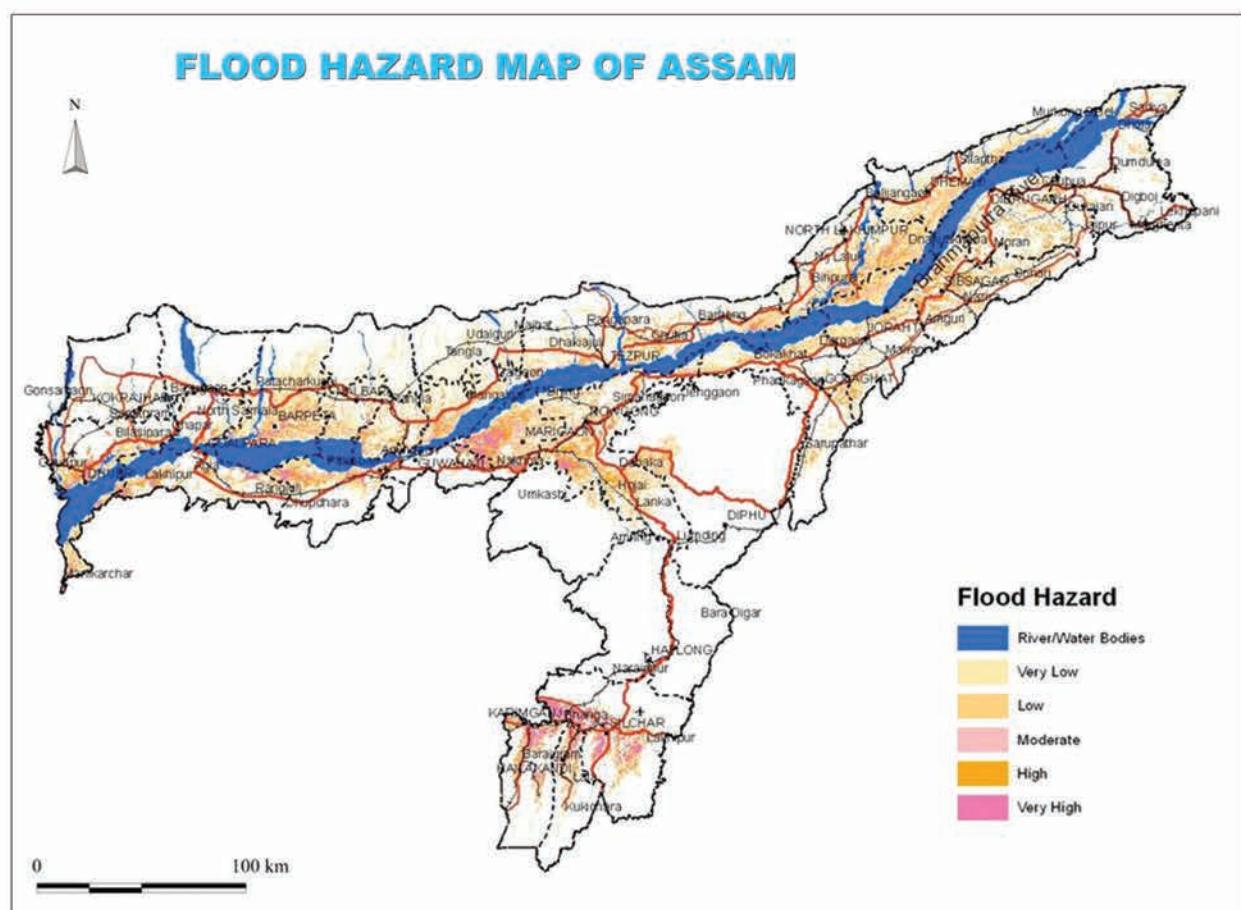
বানআক্ৰান্ত অঞ্চলত স্থায়ী আশ্রয়স্থল

নিৰ্মাণ আদি নানাধৰণৰ প্ৰচেষ্টা চলি

আছে ।

হাইদৰাবাদৰ National Remote Sensing Centre (NRSC)ৰ
সহযোগত অসম ৰাজ্যিক দুর্যোগ
ব্যৱস্থাপনা প্রাধিকৰণে প্রস্তুত কৰি
উলিওৱা অসমৰ বিভিন্ন জিলাত
বানপানীৰ বিপদ-আশংকা দৰ্শনৰা
মানচিত্ৰ (Flood Hazard Atlas) ৰ

আটকধূনীয়া পুস্তকখনে বাজিয়ক বা
জিলা প্রশাসনৰ বিষয়বৰীয়াসকলৰ
লগতে ইচ্ছুক সর্বসাধাৰণ বাইজৰো
অসমৰ বানপানী সম্পর্কে জ্ঞান বৃদ্ধি
কৰাত সহায় কৰিব পাৰে । বানপানী
সম্পর্কে সজাগ হওঁক । বানপানীৰ
মোকাবিলা কৰিবলৈ সাজ থাকক ।

বানপানীৰ আগত:

আশ্রয় ল'বলৈ ওখ ঠাই বাচনি কৰি
উলিয়াওক আৰু বানপানীয়ে বুৰাই
পেলোৱা বাসগৃহ আদি এৰি যাবলৈ
সাজু হওঁক ।

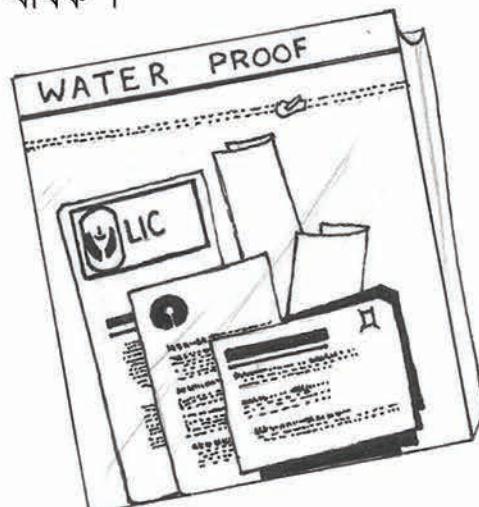
বানপানীৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ পূৰ্ব -
প্ৰস্তুতিয়েই হৈছে সঁচাৰ কাঠি । অতি
কমসময়ৰ ভিতৰতে বানৰ ঢলে একো
একোটা অঞ্চল বুৰাই পেলাব পাৰে ।
সেয়েহে, নিম্নোক্ত আগতীয়া প্ৰস্তুতিমূলক
কাৰ্যসমূহৰ প্ৰতি আপুনি সজাগ হওঁক

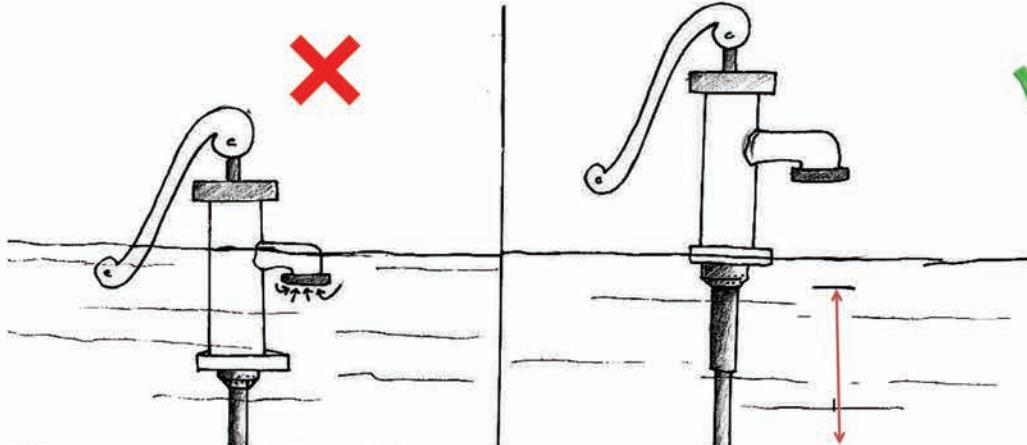
এইটো সুনিশ্চিত কৰক যে, আপোনাৰ
এখন দুর্ঘটনা পৰিকল্পনা আছে :
বানপানীৰ সময়ত জলপূৰ্ণ স্থান ত্যাগ
কৰি নিৰাপদ পথেৰে গৈ পূৰ্ব নিৰ্ধাৰিত
শুকান ঠাইত আশ্রয় ল'বলৈ আগতীয়াকৈ
পৰিকল্পনা কৰক । সহজে বেয়া
নোহোৱা খাদ্য, বিশুদ্ধ পানী,
অত্যাৱশ্যকীয় ঔষধ, পানী বিশুদ্ধিকৰণ
টেলেট, প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ সা-সঁজুলি
আদিৰে পূৰ্ণ আগতীয়াকৈ সাজু কৰি

থোৱা Disaster Kit বা দুর্ঘটনা মোনাখনে
বানপানীৰ সময়ত কিছুসময়ৰবাবে
হ'লেও আপোনাক সাহাৰ্য দিব ।

প্ৰয়োজনীয় নথি-পত্ৰ আদি পানী সোমাৰ
নোৱাৰাকৈ ভালকৈ বান্ধি সুৰক্ষিত স্থানত
বাখক ।

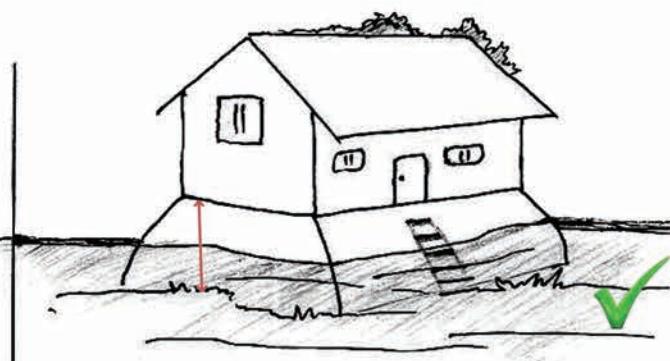
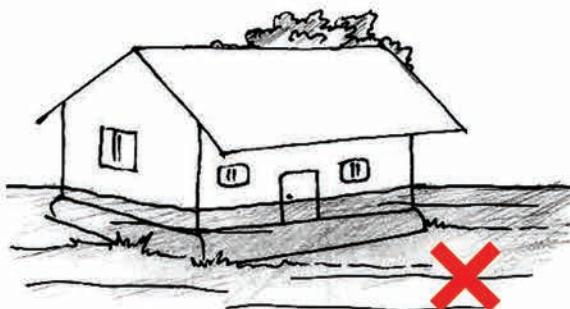
ঘৰচীয়া জীৱ-জন্মৰ ওখ ঠাইত ৰাখি
যথেষ্ট পৰিমাণে আহাৰৰ যোগান ধৰক।

ঘৰৰ খাদ্যবস্তু তথা আচৰাব-পত্ৰ আদি
ঘৰৱা সামগ্ৰীসমূহ যথাসন্তুৰ পানীত
নিতিতাকৈ আৰু নিৰাপদে ৰখাৰ ব্যৱস্থা
কৰক।

আপোনাৰ জিলাৰবাবে প্ৰযোজ্য Highest
Flood Level অৰ্থাৎ বানপানীৰ উচ্চতম
সীমা বা দাগ সম্পর্কে জানি লৈ

বাৰিষাৰ আগতেই আপোনাৰ ঘৰৰ
ভেঁটিৰ উচ্চতা বৃদ্ধি কৰক যাতে
বানপানীয়ে ভেঁটিটো বুৰাই পেলাৰ
নোৱাৰে।

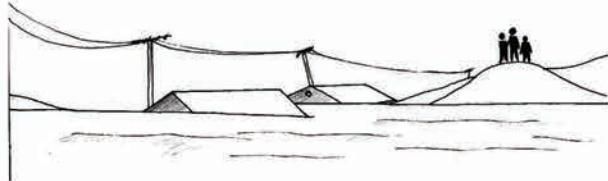
আপোনাৰ তদুপৰি, Highest Flood Level
ৰ ভিত্তি আপোনাৰ খোৱা পানীৰ
কুঁৰাটোত অতিৰিক্ত বিং বছৱাই কুঁৰাৰ
উচ্চতা বৃদ্ধি কৰক। একেদৰে অতিৰিক্ত
নলীসংযোগ কৰি দমকলৰ উচ্চতাও বৃদ্ধি
কৰক।

বানপানীৰ সময়ত

ৰেডি'অ আদিৰ জৰিয়তে আপোনাৰ চাৰিওপাশৰ পৰিস্থিতিৰ সঘনাই উমান লওঁক । নিজৰ সুৰক্ষাৰবাবে অন্য ঠাইলৈ প্ৰবজন কৰিবলৈ প্ৰস্তুত থাকক । যদিহে চৰকাৰৰ তৰফৰপৰা evacuation order বা স্থান খালী কৰাৰ আদেশ দিয়া হয়, তেনেহ'লে সেই আজ্ঞা পালন কৰক ।

আপুনি যদি চল্লত গাড়ীত আছে, তেনেহ'লে সন্মুখৰ পানী কিমান গভীৰ বা কিমান কোবাল, সেই কথা নজনাকৈ পানীৰ মাজেৰে যাবলৈ চেষ্টা নকৰিব । মাত্ৰ ৬ ইঞ্চি পানীয়েই প্ৰায়সংখ্যক আধুনিক যান-বাহনৰ তলী চুই যানখনৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে ।

গাড়ীৰ ইঞ্জিনত পানী সোমাই যান্ত্ৰিক বিজুতি ঘটাব পাৰে । এফুট গভীৰতাৰ পানী হ'লেই এখন গাড়ী বা ট্ৰাক উটুৱাই নিবলৈ যথেষ্ট । দুফুট গভীৰতাৰ পানীয়ে যিকোনো ওজনৰ, যেনে অতিশয় ভাৰ্যুক্ত ক্ৰীড়োপযোগী এছ ইউ ভি গাড়ীও সহজে উটুৱাই নিব পাৰে ।

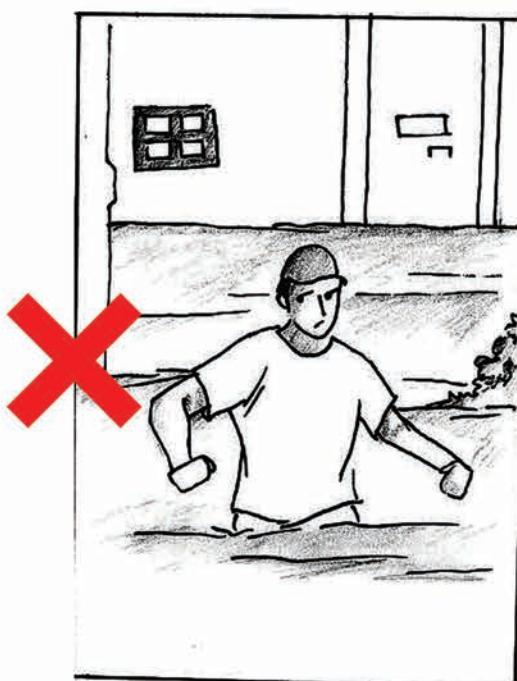
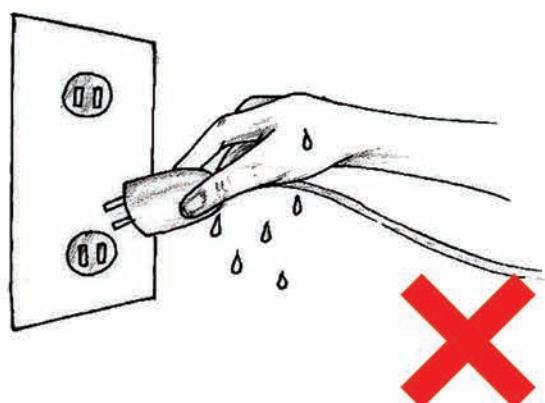
দেখাত কম পানী যেন লাগিলেও তলৰ পথ ইতিমধ্যে উটি গৈ অধিক দ হ'ব পাৰে । বিশেষকৈ, ৰাতি-বিয়লি এনে পৰিস্থিতিত বানপানীৰ মাজেৰে গাড়ী চলাই নিজকে বিপদত নেপেলাৰ । সন্মুখত বানপানী দেখিলে গাড়ী ৰখাওঁক, বাহিৰলৈ ওলাই ওখ ঠাইত আশ্ৰয় লওঁক ।

✓ বানপানীর মাজেরে খোজকাটি বা সাঁতুরি পার হৈ যাবলৈ চেষ্টা নকৰিব। মাত্র কেই ইঞ্চিমান পানীয়েই আপোনাক উটুরাই লৈ যাব পাৰে। যদিহে আপুনি পানীর মাজেরে খোজকাটিৰ লগীয়া হয়, তেনেহ'লে জুৰি, সেৱ্ত থকা পানী, নলা, খাল আদি এৰাই নিৰাপদ বুলি জনা ঠাইবেহে পানী ভাঙি আগ বাঢ়িব।

✓ গুৱাহাটীৰদৰে অপৰিকল্পিত মহানগৰীত Urban Flash Flood বা হঠাৎ অহা পানীৰ ঢলে বিস্তৰ ক্ষতি সাধন কৰে। এনেধৰণৰ পানীৰ মাজেৰে পৰাপক্ষত খোজ নাকাটিৰ বা গাড়ী নচলাব। পানী নাইকিয়া হৈ পথ মুকলি হোৱালৈকে অপেক্ষা কৰক। পদপথত গাঁত বা Manhole থাকিব পাৰে, তাৰ প্ৰতি সতৰ্ক হওঁক।

✓ আপোনাৰ ঘৰটো এৰি হৈ যাবলগীয়া হ'লে সকলোধৰণৰ সা-সজ্জুলিৰ বৈদ্যুতিক সংযোগ খুলি, গুৰুত্বপূৰ্ণ বয-

বস্তু পানীয়ে ঢুকি নোপোৱাকৈ ওখ ঠাইত নিৰাপদে হৈ ওলাই আহক। ঘৰৰ ভিতৰৰ পানীত তিতি থকা কোনো তাঁৰ, প্লাগ বা আন বৈদ্যুতিক সৰঞ্জাম নুচুৰ।

বানপানীৰ পাছত :

পানী কমি আহিলেও বানপানীৰ সময়ত ল'বলগীয়া আগৰ অনুচ্ছেদত উল্লেখ কৰা সকলোখনি সতৰ্কতা অবলম্বন কৰা উচিত। মনত বাখিব যে, পানী কমি যোৱাৰ পিছতো হঠাতে বৰষুণ আহি বা অন্য কাৰণত পানী বাঢ়ি আহিব পাৰে। তদুপৰি, বাঢ়নী পানীয়ে বিভিন্ন আৰজনা, ভগ্নাংশ, বিশাঙ্ক বাসায়নিক পদাৰ্থ আদি কঢ়িয়াই আনিব পাৰে। ভঙা কঁচৰ টুকুৰা, বৈদ্যুতিক তাঁৰ, ফাঁটি যোৱা গেছৰ

পাইপ, ভাঙি যোৱা ঘৰৰ টিন, লোহা আদি সংকটজনকভাৱে কম পানীৰ তলতো থাকিব পাৰে। সেয়েহে, সম্পূৰ্ণভাৱে পানী শুকাই যোৱাৰ পিছত সতৰ্কতাপূৰ্বক স্বস্থানলৈ প্ৰত্যাৱৰ্তন কৰিব লাগে।

বানপানী শুকাই যোৱাৰ লগে লগে মাখিব উপদৰ বাঢ়িৰ পাৰে আৰু খোৱাপানী দুষিত হ'ব পাৰে। পানী দুষিত হ'লে ক'লেৰা, হাইজা, ডিচেন্ট্ৰি বা গ্ৰহণী, ডায়েৰীয়া, জগ্নিছ আদি ৰোগসমূহৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ হোৱাৰ আশংকা থাকে।

কি কৰিব লাগে

✓ খোৱাপানী, গাখীৰ আদি খোৱা আগতে ভালদৰে উতলাই ল'ব লাগে।

✓ জাৰৰ-জোথৰ, ল'ৰা-ছোৱালীৰ শৌচ আদি নিলগত দকৈ পুতি থ'ব লাগে।

✓ শৌচ, বমি আদি হ'লে তৎক্ষণাত ওচৰৰ স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰত ডাক্তাৰৰ পৰামৰ্শলৈ যাৰতীয় চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

- ✓ কুঁৰাৰ পানীত লিচিং পাউদাৰ, পটাচ আদি দি
বীজাণুমুক্ত কৰিব লাগে। (১ লিটাৰ পানীত ৪
চামুচ লিচিং পাউদাৰ মিহলাওক)

- ✓ শাক-পাচলি ভালদৰে পৰিষ্কাৰ কৰি সিজাই
খাব লাগে।

- ✓ খোৱা বাচন-বৰ্তন ভালদৰে পৰিষ্কাৰ কৰি ল'ব
লাগে।

- ✓ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ প্ৰতি সদায় চকু বাখিব
লাগে।

- ✓ খোৱাৰ আগতে আৰু শৌচ কৰাৰ পিছত হাত
চাবুনেৰে ধূই পৰিষ্কাৰ কৰি ল'ব লাগে।

- ✓ ঘ'তে ততে শৌচ নকৰিব।

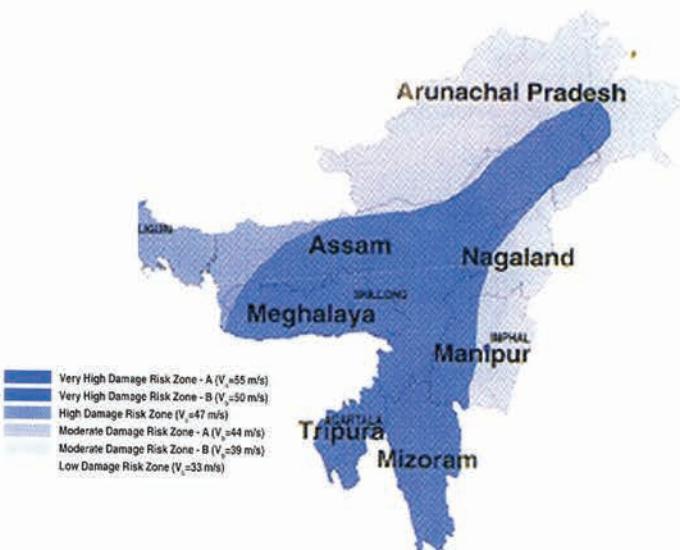
- ✓ মুকলিকৈ বখা মিঠাই, ভজা বস্তু আদি নাখাব।

- ✓ নদী বা পুখুৰীত ৰোগীৰ শৌচ, বমি আৰু
মলিয়ন কাপোৰ আদি নৃধূব।

ধূমুহা

ধূমুহা আৰু প্ৰচণ্ড বা-মাৰলিত প্ৰতিবছৰে
অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত জনজীৱন আৰু
সা-সম্পত্তি ক্ষতিগ্রস্ত হোৱা দেখা যায়।
সাধাৰণতে মাৰ্চ মাহৰপৰা মে' মাহ
মানলৈ প্ৰচণ্ড বতাহ আৰু কেতিয়াবা
শিল-বৰষুণৰ সৈতে ধূমুহা আহে।
লোকবিশ্বাসত 'বৰদৈচিলা' বুলি খ্যাত
এনে ধূমুহাৰ বতৰৰ আগতেই কেতোৰ
সারধানতা অৱলম্বন কৰি ধূমুহাৰ
মোকাবিলা কৰিবলৈ প্ৰস্তুত থাকিব
লাগে।

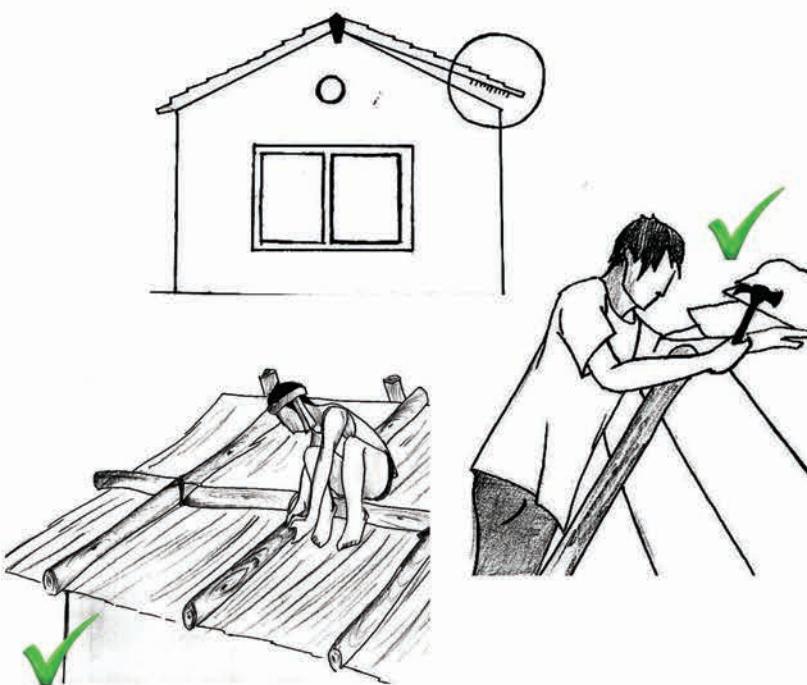
Source: BMPTC Vulnerability Atlas

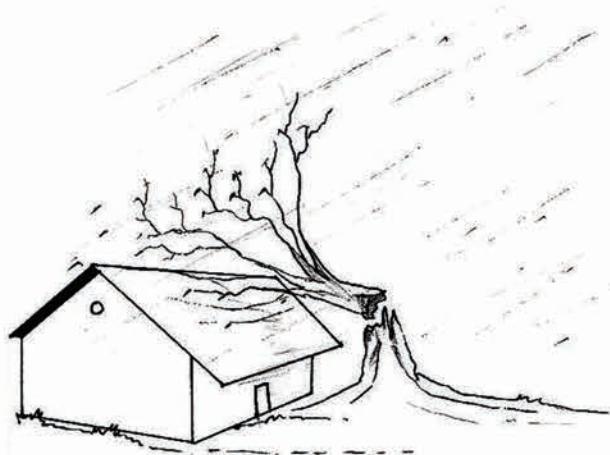
ধূমুহাৰ বতৰৰ আগতে

ঘৰৰ চাল/মৃধচ, দুৱাৰ খিৰিকি
আদি প্ৰয়োজন অনুসৰি
মেৰামতি কৰাই ল'ব লাগে,
যাতে প্ৰচণ্ড বতাহ-বৰষুণৰ
হেঁচাত এইবোৰ ভাঙি পৰি
মানুহ, জীৱ-জন্তু বা বস্তু -
বাহানিৰ ক্ষয়-ক্ষতি কৰিব
নোৱাৰে।

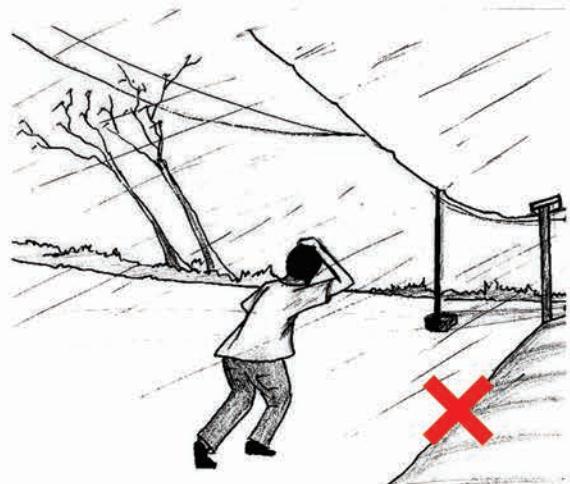
✓ ঘৰৰ ওচৰে পাজৰে থকা শুকান বা মৃত গছ-গছনি, ভঙ্গ টিং, লোহা আদি ধূমুহাৰ সময়ত বতাহৰ কোবত উৰি নানাখৰণৰ ক্ষতি কৰিব পাৰে । ইয়াৰ বাবে যথোচিত কাৰ্য্যপন্থা গ্ৰহণ কৰি সুৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে ।

▶ ধূমুহাৰ সময়ত

✓ ধূমুহাৰ সময়ত যথাসন্তোষ ঘৰৰপৰা বাহিৰলৈ ওলাব নালাগে ।

✓ বতাহ-বৰষুণৰ প্ৰকোপ নকমালৈকে বা ধূমুহা শাম নকটালৈকে দুৱাৰ-খিৰিকি বন্ধ কৰি ঘৰৰ ভিতৰত অথবা আন কোনো নিৰাপদ ঠাইত আশ্রয় ল'ব লাগে ।

✓ ধূমুহাৰ বতৰত নদী বা কোনো জলাশয়ত মাছ মাৰিবলৈ ওলাই নাযাব ।

✓ নদীত থকা সময়ত আকাশত ক'লা ডাৰৰ প্ৰত্যক্ষ কৰিলে ততালিকে পাৰৰ নিৰাপদ স্থানলৈ পাৰলৈ উভতি আহক ।

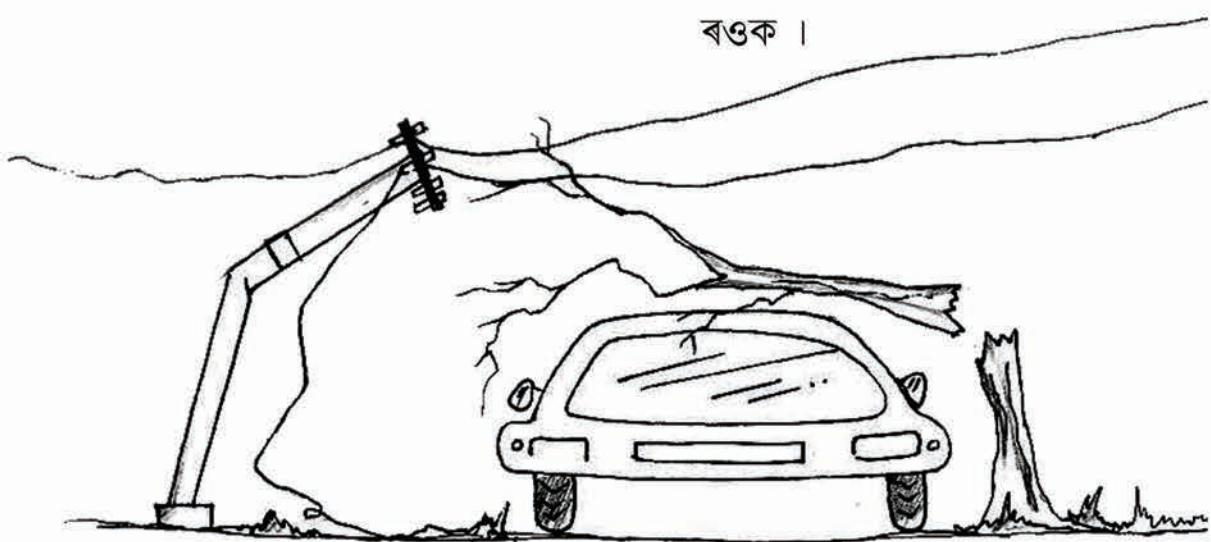
✓ প্ৰচণ্ড বতাহৰ সৈতে আকাশত ক'লা
ডারৰ দেখিলে নাও বা ফেৰীত নৃষ্টিব ।

✓ আপুনি উঠা ফেৰীখনৰ ধাৰণ ক্ষমতা
জানি লওঁক আৰু অতিবিক্ষ বোজাই
কৰা ফেৰীত উঠাৰপৰা বিবেত থাকক ।

✓ 'বেডিঅ' বা টি. ভি. ব জৰিয়তে সদায়
বতৰৰ আগজাননী শুনক আৰু এনে
আগজাননীমতে ধূমুহা বা বতাহ-বৰষুণৰ
সন্তাৱনা থাকিলে নিজৰ সুৰক্ষাৰ বাবে
উচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰক ।

✓ ধূমুহাৰ সময়ত আপুনি চলন্ত গাড়ীত
থাকিলে, ভাণি পৰিব পৰা ওখ বস্তু,
যেনে ওখ গছ, বিজ্ঞাপন ফলক বা
হ'ড়িং, বৈদ্যুতিক খুঁটা আদিৰপৰা
আঁতৰত পথৰ দাঁতিলৈ গৈ গাড়ী ৰখাওঁক
আৰু গাড়ীৰপৰা নামি তৎক্ষণাত্ নিৰাপদ
স্থানত আশ্ৰয় লওঁক । এনে কোনো
নিৰাপদ ঠাই নাথাকিলে বতাহ-বৰষুণ
শাম নকটালৈকে গাড়ীৰ ভিতৰতেই বহি
ৰওক ।

✓ আচম্ভিতে অহা ধূমুহা-বৰষুণে কেতিয়াৰা
কৃত্ৰিম বানপানীৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।
এনে পৰিস্থিতিত আগৰ অনুচ্ছেদত কৈ
অহা ধৰণে সারধানতা অৱলম্বন কৰি
মানুহ, জীৱ-জন্ম তথা বয়-বস্তুৰ ক্ষতিৰ
পৰিমাণ হ্লাস কৰক।

ধূমুহাৰ সময়ত

✓ প্ৰচণ্ড বতাহ বা ধূমুহা-বৰষুণৰ পিছত
আপোনাৰ চাৰিওপাশৰ পৰিৱেশ
আবৰ্জনামুক্ত কৰক, যাতে দোঙা বান্ধি
থকা পানী, জাৰুৰ-জোখৰ আদিত
ম'হ-মাখি আদিয়ে বংশ-বৃদ্ধি কৰি
ৰোগৰ বীজাণু বিয়পাব নোৱাৰে।

✓ ধূমুহাত যদি আপোনাৰ বাসগৃহটো
ক্ষতিগ্রস্ত হৈছে, তেনেহ'লে অভিজ্ঞ
ব্যক্তিৰৰ্দ্বাৰা মেৰামতি কৰাই লৈছে সেই
গৃহত পুনৰ প্ৰৱেশ কৰিব।

বজ্রপাত আৰু

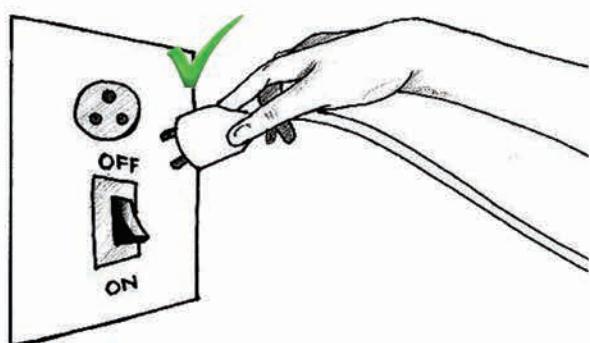
বিজুলী চেৰেকনি

বজ্রপাত হৈছে চেৰেকনিৰ সময়ত উৎপন্ন
হোৱা এক দৃশ্যমান প্ৰাকৃতিক আধান-
য'ত প্ৰচণ্ড শব্দ আৰু দৃশ্যমান পোহৰৰ
লগতে অন্য ধৰণৰ বিদুৎ চুম্বকীয়
বিকিৰণ নিৰ্গত হয়। কিন্তু ২০ শতাংশ
বজ্রপাতহে মেঘ আৰু মাটিৰ মাজত
সংঘটিত হয়। বজ্রপাতে চৌপাশৰ বায়ুক
৫৪০০০ ডিগ্রী ফাৰেনহাইট মানলৈ
উত্পন্ন কৰে। ক্ষীপ্র আৰু চৰম উত্তাপত
বায়ু বিফোৰিত আৰু প্ৰসাৰিত হৈ প্ৰচণ্ড
শব্দ তৰংগ হিচাপে সকলো দিশত
বিয়পি পৰে। মনত ৰাখিব, বজ্রপাত
সকলো চেৰেকনিৰ সময়তেই সংঘটিত
হয়।

▶ কি কৰিব লাগে

✓ বজ্জপাতৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ আপুনি আগতীয়াকৈ নিৰাপদ স্থান বাচনি কৰক আৰু নিৰাপত্তাজনিত উপায়সমূহৰ পৰিকল্পনা কৰক। যেতিয়া আপুনি প্ৰথম বিজুলী দেখা পায় বা চেৰেকনি শুনে, তেতিয়াই আপুনি নিৰাপদ আশ্রয়স্থানলৈ যাওক।

✓ বজ্জপাত আৰু চেৰেকনিৰ সময়ত সকলো বৈদ্যুতিক সজুলি যেনে টি ভি, কম্পিউটাৰ, ৰেফ্ৰিজাৰেটাৰ ইত্যাদিৰ বৈদ্যুতিক সংযোগ খুলি ৰাখক আৰু টেলিফোন বা অন্য যিকোনো বৈদ্যুতিক সংযোগ ব্যৱহাৰ কৰাৰ পৰা বিৰত থাকক।

✓ বজ্জপাত আৰি চেৰেকনিৰ সময়ত গাধোৱা বা যিকোনো উদ্দেশ্যত প্ৰবাহিত পানী ব্যৱহাৰ কৰাৰ পৰা বিৰত থাকক।

✓ বজ্জপাতৰ পৰা হোৱা মৃত্যু সাধাৰণতে হৃদযন্ত্ৰৰ ক্ৰিয়া বিকল আৰু আঘাতৰ সময়ত উশাহ বন্ধ হোৱাৰ ফলত হয়। এই ক্ষেত্ৰত চি. পি. আৰি অৰ্থাৎ মুখত মুখ লগাই নিশ্বাস প্ৰদান (অনুমোদিত প্ৰাথমিক চিকিৎসা) অতি উপযোগী। গতিকে এই বিষয়ত প্ৰশিক্ষণ লওক।

✓ ডাক্তাৰখানা, অগ্ৰি নিৰ্বাপণ কেন্দ্ৰ ইত্যাদি জৰুৰী সেৱাৰ ফোন নথৰসমূহ জানি লওক।

**জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিত
ডায়েল কৰক : ১০৮**

✓ বতৰৰ সবিশেষৰ বাবে দুৰ্বদ্ধন বা 'ৰেডিঅ' শুনক।

▶ যদি আপুনি বাহিৰত থাকে

✓ পানী, ওখ ঠাই, মুকলি ঠাই, গছ, খুঁটা বা ধাতবীয় বস্তুৰ পৰা আঁতৰত থাকক ।

✓ বনভোজ গৃহ, বৰষুণৰ পৰা বক্ষা পোৱা আশ্রয়স্থল আৰু বাছ আস্থানৰ দৰে অসুৰক্ষিত খোলা গৃহত আশ্রয় লোৱাৰ পৰা বিৰত থাকক ।

✓ মাটিত দীঘল দি নপৰিব কাৰণ ইয়াৰ ফলত আপোনাৰ বজ্জপাতৰ পৰা ক্ষতি হোৱাৰ আশংকা বৃদ্ধি পায় ।

✓ যদি আপুনি নাওঁ বাই বা সাঁতুৰি আছে,

তেনেহ'লে মাটিলৈ আহক আৰু তৎক্ষণাত নিৰাপদ আশ্রয় বিচাৰি লওক ।

✓ দীঘল বস্তু যেনে স্তম্ভ, জেওৰা, টেলিফোনৰ খুঁটা আৰু বিজুলী লাইনৰ পৰা আঁতৰি থাকক ।

✓ বৈদ্যুতিক তাঁৰ বা পানীৰ নলী থকা ঘৰ আৰু সম্পূৰ্ণ ধাতুৰে পৰিবেষ্টিত গাড়ী (যেনে-সৰু গাড়ী, ট্ৰাক বা ভান ইত্যাদি)ৰ ক্ষেত্ৰত খিৰিকিবোৰ সম্পূৰ্ণ বন্ধ কৰি আশ্রয় গ্ৰহণ কৰক ।

অগ্নিকাণ্ড

বৈদ্যুতিক সা-সৰঞ্জাম, ৰন্ধন গেছ আদিৰ
বহুল ব্যৱহাৰৰ ফলস্বৰূপে সাম্প্রতিক
কালত বাসগৃহসমূহত সঘনে গুৰুতৰ
অগ্নিকাণ্ড সংঘটিত হৈ ধন-জনৰ ক্ষতি
হোৱা দেখা গৈছে। ‘সারধানতা’ই এনে
অগ্নিকাণ্ড প্রতিৰোধৰ মূলমন্ত্ৰ। তথাপিও,
অগ্নিকাণ্ড সংঘটিত হ'লে কি কৰিব লাগে
তথা কি কৰিব নালাগে, সেইবিষয়ে
প্রতিজন ব্যক্তিয়েই অৱগত হোৱা
উচিত।

অগ্নিকাণ্ডৰ আগতে

মন কৰিবলগীয়া যে, অগ্নিকাণ্ড অকলেই
মাৰাত্মক নহয়, বৰঞ্চ, টেঁৰা, বিষাক্ত
গেছ, অঙ্গীজেনৰ অভাৱ, প্ৰচণ্ড উত্তাপ,
লেলিহান জুইশিখা আৰু পোহৰৰ অভাৱ
- এই সকলোৰোৱে মিলি অগ্নিকাণ্ডৰ
সময়ত এক তীৰ সংকটময় পৰিস্থিতিৰ
সৃষ্টি কৰে। জুইৰ প্রতিৰোধৰ বাবে সাজু
থাকিব লাগে তথা ঘৰত জুই লাগিলে
তৎক্ষণাৎ উপযুক্ত কাৰ্য্যপন্থা গ্ৰহণ কৰিব
লাগে।

✓ এখন দুর্যোগ পৰিকল্পনা থাকিব লাগেং

আগতে উল্লেখ কৰি অহাৰদৰে
আপোনাৰ দুর্যোগ পৰিকল্পনাখনত ঘৰঘৰা
অগ্নিকাণ্ডৰ কথা মনত ৰাখি প্রতিৰোধৰ
ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। জুই লগাৰ কথা
গম পোৱাৰ লগে লগে অগ্নিসেৱা
বাহিনীক ১০১ বা ১০৮ ডায়েল কৰি
যোগাযোগ কৰিব লাগে।

✓ পূৰ্বনিৰ্ধাৰিত evacuation route বা fire exit

ৰ পথ ব্যৱহাৰ কৰি শৃংখলাবদ্ধভাৱে
ঘৰৰ বা কাৰ্য্যালয়ৰ পৰা বাহিৰৰ মুকলি
নিৰাপদ ঠাইলৈ ওলাই যাব লাগে।
এনেদৰে ওলাই যোৱা পথটোৱে
ক্ষীপ্ততাৰে নিৰাপদে ওলাই যাবলৈ
পৰিয়ালৰ লোক বা সহকৰ্মীৰ সৈতে
কেইবাবাৰো আগতীয়াকৈ অনুশীলন
কৰিব লাগে। ওপৰ মহলাৰ
খিৰিকিৰপৰা ভাঁজ খুৱাই সৰু কৰি থ'ব
পৰা collapsible খট খটি ব্যৱহাৰ কৰি
বাহিৰলৈ ওলোৱাৰ অনুশীলন কৰিব
লাগে। টেঁৰা বা অন্ধকাৰত চকুৰে একো
মনিব নোৱাৰা পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হ'লেও

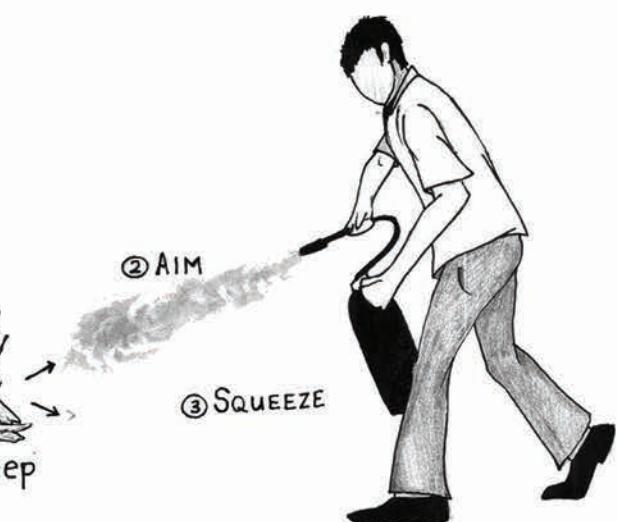
হাতেৰে চুই বা মনেৰে উমান লৈ
বাহিৰলৈ যাতে ওলাৰ পাৰে, তাৰ
অভ্যাস থাকিব লাগে।

আপোনাৰ ঘৰৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়েই
যাতে দৰ্জা, খিৰিকি, সুৰক্ষা দণ্ড, ক্ৰীণ
আদি খুলিব পাৰে সেইটো সুনিশ্চিত
কৰক।

 দৈত চেনচৰ থকা টেঁৱা সংস্চক যন্ত্ৰ
(Dual Sensor Smoke detector বা Smoke
Alarm) আপোনাৰ ঘৰত ব্যৱহাৰ কৰক
আৰু সঘনাই তাৰ বেটাৰী সলনি কৰক।
। লগতে কাৰ্বন মন'আইড সংস্চক যন্ত্ৰ
এটাত আপোনাৰ ধন বিনিয়োগ কৰক
যিয়ে আপোনাৰ ঘৰটোক ভয়কৰ
অগ্ৰিকাণ্ডৰপৰা সুৰক্ষা প্ৰদান কৰিব
পাৰে।

 Fire Extinguisher অৰ্থাৎ জুই নুমুৱা যন্ত্ৰ
হাতে পোৱাতে বাখক তথা পৰিয়ালৰ
প্ৰতিজন ব্যক্তিকেই এই যন্ত্ৰ প্ৰয়োগ কৰি
জুই নুমুৱাবলৈ শিকাওক। আপুনি
হয়তো আপোনাৰ শোৱাকোঠা, পানীৰ
হিটাৰৰ ওচৰত আৰু পাকঘৰত
এনেধৰণৰ যন্ত্ৰ বাখিব পাৰে।
কেবামহলীয়া ঘৰৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেক
মহলাতেই অন্তঃ এটাকৈ উপযুক্ত
ক্ষমতাসম্পন্ন জুই নুমুৱা যন্ত্ৰ বাখিব
লাগে।

অগ্নিকাণ্ডৰ সময়তঃ

চাপৰি লওঁক, বাহিৰলৈ ওলাওঁক।

১০১ বা ১০৮ ডায়েল কৰি অগ্নিসেৱা
বাহিনীৰ সহায় লওঁক।

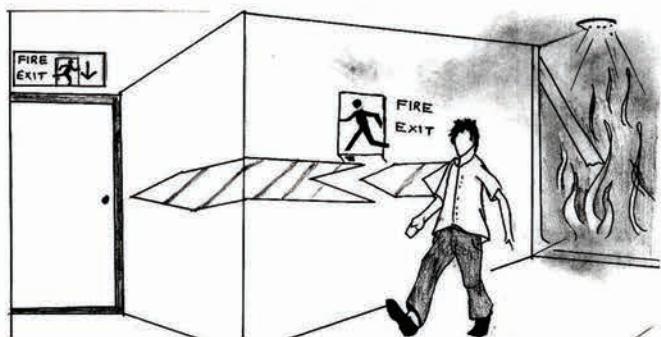

অগ্নিকাণ্ডৰ সময়ত হয়তো মাত্ৰ
কেইছেকেগুমানৰ ভিতৰতেই আপুনি
নিজকে বচাই ওলাই আহিবলগীয়া হ'ব
পাৰে। আপোনাৰ হয়তো Disaster
kit বা অন্যান্য অত্যাৱশ্যকীয় বস্তু সংগ্ৰহ
কৰিবলৈ সময় নাথাকিব। সেয়েহে,
সকলো কথা বাদ দি প্ৰথমে নিজৰ
সুৰক্ষাৰ কথা ভাবক আৰু অগ্নিসংযুক্ত
ভৱনৰপৰা বাহিৰলৈ ওলাওঁক।

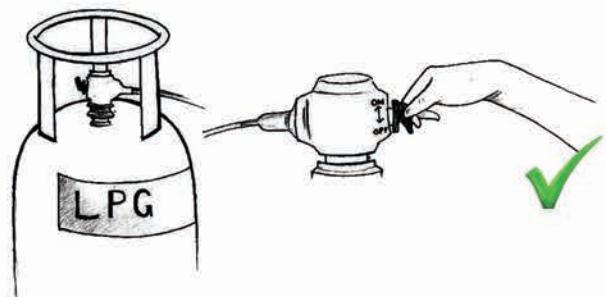
আটাইতকৈ ওচৰৰ অগ্নিপ্ৰস্থান পথ বা
Fire exit বে বাহিৰলৈ ওলাওঁক।

যদি বতাহ ঢোৱাৰে প্ৰদূষিত হৈ পৰিছে,
তেনেহ'লে যিমান পাৰে মাটিত চাপৰি লৈ
অনুমান কৰি বাহিৰলৈ ওলাওঁক। যদি
ঢোৱাই আপোনাৰ দুৱাৰ আৰবি ধৰিছে
কোঠাৰ খিৰিকি খুলি দিয়ক।

দুৱাৰ খোলাৰ আগতে দুৱাৰৰ খিলি বা
হাঁতোৰা অথবা দুৱাৰৰ মুখ্য অংশ চুই
চাওক। যদিহে এই অংশৰোৰ গৰম হৈ
আছে, তেনেহ'লে তাৰ বিপৰীত দিশে
উত্তাপ বা জুইৰ উপস্থিতিৰ সন্তাৱনাই
অধিক। তেনেহ'লে, অন্য কোনো প্ৰস্থান
পথ বা খিৰিকি আদি ব্যৱহাৰ কৰক।
দুৱাৰ অতি লাহেকৈ খোলক যাতে দুৱাৰ
খোলাৰ লগে লগে ঢোৱা দেখিলে লগে
লগে আকৌ বন্ধ কৰি দিব পাৰে।

অগ্নিকাণ্ডৰ পিছত আকৌ পুনর্নির্মাণ আৰু পুণৰ্সংস্থাপন এক অতি দীঘলীয়া তথা মানসিকভাৱে ক্লেশপূৰ্ণ কাম। নিজকে এই দীঘলীয়া সংগ্ৰামৰবাবে প্ৰস্তুত কৰক তথা প্ৰত্যয়েৰে আগবাঢ়ক।

অগ্নিকাণ্ডৰ পিছতঃ

বাসগৃহৰ অগ্নিকাণ্ডই সাধাৰণতে অভাৱনীয় মাত্ৰাত ক্ষতিসাধন কৰে। অগ্নিসেৱা বিভাগৰ সহায় লওক আৰু অগ্নিসেৱা কৰ্মীৰ অনুমোদনৰ পিছতহে গৃহত পুনৰ প্ৰৱেশ কৰক। আপোনাৰ বীমা প্ৰতিষ্ঠান, মৰ্টগেজ কোম্পানী আৰু অন্যান্য সংশ্লিষ্ট এজেঞ্চিক যোগাযোগ কৰক। ধংসৰ এক সমীক্ষা কৰাওক। আৰক্ষীক আপোনাৰ দুষ্টিনাৰ বিষয়ে অৱগত কৰক, কিয়নো অগ্নিকাণ্ডৰ পিছত চুৰি-ডকাইতিবদৰে ঘটনা প্ৰায়েই হোৱা দেখা যায়।

যি কোনো দুর্যোগৰ বিতং বিৱৰণ, প্ৰতিৰোধৰ উপায়, কৰণীয়, অকৰণীয় কৰ্মপদ্ধা, দুর্যোগৰ সময়ত যোগাযোগ কৰিবলগীয়া সংস্থা, বিষয়া আদিৰ ঠিকনা, ফোন নং আদি তথ্যৰ বাবে অসম চৰকাৰৰ ৰাজ্যিক দুর্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্ৰাধিকৰণৰ সৈতে যোগাযোগ কৰক আৰু প্ৰাধিকৰণৰ বিভিন্ন জনসজাগতা বৃদ্ধিমূলক কাৰ্য্যাবলীত অংশগ্রহণ কৰি এখন 'সুৰক্ষিত অসম' গঢ়ি তোলাত সহায় কৰক। ■

জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিত

ডায়েল কৰক :

১০৮

(অগ্নিসেৱা, আৰক্ষী তথা স্বাস্থ্যসেৱা
সম্পর্কীয় সাহার্যৰ বাবে)

ADDRESS: Office of Assam State Disaster Management Authority
Ancillary Block, Opp SBI Assam Secretariat Branch,
Assam Secretariat, Dispur
Guwahati-6, Assam

Phone: 0361-2237221
Fax: 0361-2237010
Email: asdmaghy@gmail.com
Website: www.asdma.gov.in